ژ ناڤدارێن گوندی

حەجی محەمەد عەلی هرۆری

بەرهەڤکرن:
کامیران درباس
عبیدالله عبدالرحمن

ئێک ژ نیشانێن دەستپێکرنا پێشکەفتنێ ئەوە، مرۆڤ ب چاڤەکێ مەزن بەرێ خوە بدتە زانا و ڕەوشەنبیر و خزمەتکەرێن مللەتێ خوە دهەر بیاڤەکی دا. ئەڤرو وەک وەفاداری، ئەم دێ چەند پەیڤەکان ل سەر ژیانا ناڤدارەکێ گوندێ هرۆرێ نڤیسین، د وارێ خزمەتا مللەتێ خوەدا. کو د وەختێ خوەدا دلسۆژی یەکا بێ وێنە و بێ بەرانبەر یا پێشکێشکری. ئەوژی حەجی محەمەد عەلی هرۆری یە.

حەجی محەمەد هەر ژ دەستپێکا ژینا خوە، پشت دا کومکرنا مالێ دنیایێ و خوەشیێن ڕۆژانە، زەندو باسکێن خوە بۆ خزمەتەکا مەزنتر هلکرن کو خزمەتا بەلاڤکرنا زانینێ یە. خزمەتا مللەتێ خوە ب ڤێ ڕێکێ کرە سەرپشکا کاروکریارێن خوە.

ناڤێ وی یێ دروست حەجی محەمەد عەلی کورێ باقر بوو. نەڤێ زانایێ مەزن مەلا ئەحمەد بوو.ل سالا (١٨٨٧)ێ هاتە سەر دنیایێ. ژ بنەمالەکا دیندار و ژ خودێ ترس بوو.

د ژیێ دوازدە سالیی دە، بۆ خواندنێ قەستا بامەرنێ کر. قوناغا ئیکێ ل وێرێ ب دوماهی ئینا. سالا (١٩٠٤)ێ بەر ب باژێرێ مویسلێ کەفتە ڕێ ژبۆ تەمامکرنا خواندنا خوە. بوو قوتابیێ زانایێ مەزن شێخ قاسم ل مزگەفتا (الحدباء). ل وێرێ ل سالا (١٩٠٩)ێ دەستویرنامەیا مەلاتی و زانایی وەرگرت. پشتی زڤڕی یە هرۆرێ، بوو ئیمام و خوتبەخوین و قازیێ شەرعیێ دەڤەرا بەرواری بالا، ل سەردەمێ حەجی ڕەشید بەگ و شێخ بهائەددین و شێخ مظهری. ل سالا (١٩٢١)ێ، ب ڕێکا پێیان و ل سەر پشتا دەوارو حێشتران چۆ حەجێ. چۆنا وی بۆ حەجێ کارتێکرنەک مەزن ل سەر هزروبیرێن وی کر. بوو چرایەکێ زانین و دینداریێ ل دەڤەرێ. ژ هەمی ڕەخان ڤە فەقییان قەست دکرێ و دبوونە شاگرد ل بەر دەستێن وی.. ژ کوردستانا باکوور و ئامێدیێ و زاخو و گەلەک دەڤەرێن دی.. محەمەد سالح مارووسی و سەلیم دێرەشی و تۆفیق گولی و گەلەکێن دی ژ شاگردێن وی بوون.

(خودێ ژێ رازی) بزاڤەکا مەزن و بێ ڕاوەستان دکر، قوتابخانە بێتە هرۆرێ. د زانی دەرمانێ دەردێ مللەتێ مە خواندنە. ل سالا ١٩٥٢ێ ب پشتەڤانیا وی بۆ جارا دوویێ قوتابخانە ل هرۆرێ هاتە ڤەکرن. وی ب خوە ژی وەک سەیدا دەرسێن ئایینی لێ دگوتن. بەرگەڕیانەکا بێ ڤەبرین دکر چاڤێن کوڕێن دەڤەرێ ڤەکت ل سەر وان شاشیێن ئەو تێدا، دا وان ژ دویڤەلانکی و خلامین یا شێخ و بەگان رزگار بکت و ئیسلامەکا پاک و پاقژ و دروست نیشا وان بدت، ئیسلامەکا دویری بیدعە و خورافات و کورەهزران. حەجی محەمەد عەلی ژ

کەسێن ئێکێ بوو ل دەڤەرا مە و ل دەستپێکا چەرخێ بۆری کو داخوازا زڤرینێ بۆ ئیسلامەکا دورست و پاک و پاقژ بکت. هەردەم ل بەر دگەڕیا خەلک ئیسلامێ وەک سیستەمەک بۆ ژیانێ بنیاسن، نەبەس مەزارو شێخ و چەند ڕۆژی و نڤیژەک. هەمی شیانێن خوە بۆ هندێ تەرخانکرن خێزانێن ژار و بەلنگازو کەفتیان ئاگەهداری ڤێ چەندێ بکت. خوە ب خوەژی هەر ژڤێ تەخا ستەملێکری و بن دەست ددیت. چوجا خوە ژ خزمەتا وان نەددا پاش. ژبەر ڤێ چەندێ جهێ خوە دنیڤەکا دلێ خەلکی دا کر. ب درێژایا ژینا خوە، گەلەک ئاریشەیێن ئاسێ و ئالوز ل دەڤەرێ چارەسەرکرن. گەلەک هەلویستێن مێرانە ب مەردەمێری و جوامێری تومار کرن.

(خودێ ژێ رازی) دهەمی بزاڤ و لڤینێن خوەدا، هەردەم پشتەڤانی مللەت و وەلاتێ خوەبوو و خزمەتا مللەتی و وەلاتی ب ئەرکەکێ ئایینی ددیت. لەو، مەردەمێرانە و شێرانە پشکداری د وان هەوان دا کر ئەوێن ب سەرۆکاتیا (حەجی ڕەشید بەگ)ێ دژی ئینگلیزی هاتینە کرن.

ب تایبەتی پشتی شەڕێ جیهانیێ ئیکێ، دەمێ ئامێدیێ و بامەرنێ کەفتینە د دەستێ ئینگلیزی دا و ئینگلیزی قەستا دەڤەرا بەرواری یان کری. پشکداری دشەڕێ گەلیێ مزویرکادا کر دگەل گەلەک زەلامێن دی یێن هرۆری و گەلەک هەلویستێن جوان و ژێهاتی هەبوون دشەری دا.

هەروەسا پشتەڤان و هاریکارێ وان هەمی بزاڤان بوو یێن پشتی سالێن چلێ هاتین ژبۆ ب دەستڤەئینانا کیانەکێ سیاسی و کوردستانەکا سەربخوە.

حەجی محەمەد عەلی ژ بەژنا خوەڤە نە یێ درێژ بوو، نەژی کورت، یێ ناڤنجی بوو. خودانێ هندەک ڕهێن سڤک و سپی و جوان بوو. شاشکەکا زەرا حەجیان ل سەری بوو. جلکێن کوردی هەردەم ل بەر بوون. گەلەک حەز ژ نێچیر و ڕاڤ و خواندنێ دکر. شارەزایی یەکا باش د نۆژداری یا مللی دا هەبوو. زەلامەکی خوین شرین و ترانەکەر بوو. چو جا خوە مەزن نەدکرو ژ کەسێ دلمایی نەدبوو. بەردەوام ب ڕێکا سەرەدانا نەساخ و بێچارەیان ڤە بوو. ناڤبری ژبلی زمانێ خوە یێ دایکێ، زمانێن عەرەبی و فارسی ژی دزانین.

ئەدەب ژی دەست ڤەددا و هەژمارەکا باش ژ کتێب و دەستخەتان ل پاش خوە هێلابوون. نوکە دبێ سەروشوینن. وەکی من زانی نوکە گەلەک ژ وان کتێب و دەستخەتان ل نک (مەلا حەمدی) نە. ل سالا (١٩٦٣)ێ ز و د ژیێ (٧٦) سالی یێ دا، حەجی محەمەد عەلی هرۆری هەر ل گوندێ هرۆرێ خاترا خوە ژ کەس و کار و گوندیێن خوە خواست و چۆ بەر دلژڤانی یا خودێ ٠هزار ڕەحمەت ل گۆڕا وی بن.

ژیارا خەلکێ گوندی یا کەڤن

حسن محمد حسن

هەر ژ کەڤندا ژیارا خەلکێ هرۆرێ ل سەر بەروبومێ تەرشو کەوالی بوو. دیسان دەرامەتێ چاندنێ وەک. گەنم و جو، برنج ، گەنموک، گارس، کونجی، دراو تەحلە. هرور ب فێقی ب ناڤ دەنگە. وەک هنار. هەژیر، گیز، ڕەزێن تری و هەمی ڕەنگێن فێقی. ل ڤێ دیماهیێ خەلکێ گوندی دەست ب چاندنا داروباری کریە وەک دارێن سێڤا و خوخا و سپیندارا.

دەرامەتەکێ دی هەیە بو ژیارا خەلکێ گوندی ئەوژی، مازی و کەزان و گوهیشکن. ئەڤ دەرامەتە یێ زۆرە ل چیایێن گوندی. زور ب مفانەژی. دیسان بهایەکێ باش ل سەر هەیە. خەلکێ گوندی ب تەکبیرو ئێک ڕۆژ دێ کنە هێلا مازیاو کەزانا و گوهیشکا. هەر ئێک ل وەختێ گەهەشتێدا، دا کەس ژێ بێ بەهر نەبیت.

قوتەکێ دی خەلکێ گوندی بو خو پەیدا دکر ب ڕێکا (کاروانا). فێقیێ هشک وەک: هنارا ، هەژیرا، گیزا، مێویژا، توتنێ و کەزانا دابنە باژێرا بو فروتنێ. جلکاو شەکرو چاو گەلەک کەل و پەلێن پێویست دا ب پارێ متایی کرن. دیسان ئەڤی متای هەر ب ڕێکا (کاروانا) دابنە دەشتێ. گەلەک جارا دچون (تەلەعفرو شنگالێ بو گوهورینا متای ب دەخل و دانی (گەنم ، جەه). ئەڤە ل هەمی دەڤەرا بەرواریا هەبوو.

خەلکێ گوندی هندەک سەخلەتێن باش هەبوون، وەک: تەکبیرو جڤات بو چارەسەریا ئاریشێن خەلکێ گوندی هەروەسا بو بشکداریا بەهیا و داوەتاو پێکئینانێ (سولحا) دگەل گوندێن جیران د وەرزێ بهارێدا تایبەت مەها نیسانێ، خەلکێ گوندی (دوو) سەیران ساز دکرن:

١- ب سێ تیپا ، خەلکێ گوندی دەردکەفتن جلکێن تازەو خوارنەکا باش چێدکرن بو ڕۆژا سەیرانێ داوەت و کەیف دکرن هەتا ئێڤاری. ئەڤێ چەندێ جهێ جەژنا نەوروزێ دگرت د وی دەمیدا.

٢- سەیرانەکا دی هەبوو: هەمی سالا د هەیڤا نیسانێدا جەحێلێن گوندی دا کارێ خو کەن و خوارنێن خوش چێکەن و دا چن پشتا چیایێ پشتا زنارا کێستە شکەفتەک یا هەی دبێژنێ (کون بەڤر)، دا تژی بەفر کەن دا باش ڤەقوتن و هندەک کایێ و خوێ دا پێوەرکەن دا نەحەلیابا. ل دوماهیکێ هندەک بنێن (گونی)دا بڕن و دەبێن سەر بەفرێ دا هەتاڤێ لێ نەدابا. پشتی ڤێ چەندێ دا داوەتەکا جوان و ئارمانجانەکا تڤەنگا کەن و ب کەیف خوشی زڤرنەڤە گوندی. خەلکی زور مفا ژ ڤێ بەفرێ ل وەرزێ هاڤینێ بو نەخوشا زێ وەردگرت. هەروەسا خەلکێ جیران ژی مفا ژێ وەردگرت.

بچوکێن گوندی ژی چەند یاری هەبوون: ژ وان: یاریا (برکێ- تومانێ- بەرسنگانێ- کێڵ ڤەلانێ- گلچانێ- هێکانێ ل ڕۆژێن جەژنا- بەرشوتکانێ- مریشکاترشی- هنگ ستورانێ. و.... هتد.

دیسان هندەک کارێن دی بچوکێن گوندی دکرن وەکو، چێکرنا گەرێن ئاڤێ بو خوئێخستنا ئاڤێ ل وەرزێ هاڤینێ- چێکرنا هێسکا- چونا بەرچویکا- چێکرنا تەپکا (تەلهە) بو گرتنا سڤورا و چوچکا.

ئەڤە زێدەباری هندەک یاریا کو سیناریو هەبوون.

دیاردەکا باش و جوان ل دەف گوندیا هەبوو، هەر ل کەڤندا هەمی سالا ل وەرزێ زڤستانێ (کیرنج و سەفار)ا قەستا گوندی دکر بو شولەکێ تایبەت خەلکێ گوندی دا بازاری دگەل کەن بو چێکرنا شولێ وان:

١- کیرنج ژ باژێرێ هەولێری دهاتن بو چێکرنا (تەحتیاو کەپەنا و تەکناما) ژ لڤا بەرخا.

٢- سەفار ژ باژێرێ موسلێ دهاتن بو ئامانا سپیکرنێ. ل وی دەمیدا ئامان هەمی یێن (سفر)ی بوون دڤیا هاتبان سپیکرن. ژبەرکو نەساخی ژێ چێدبوون. ئەڤجا ل سەر هەر مالەکێ هەبوو بارەکێ دارێن قاچی (هەڤرست) دگەل بارەکێ خیزی (ڕەملێ) بینیت دارێن قاچی داکنە ڕەژوی دگەل خیزی ئامانا (جەلیکەن) پاشی ب هندەک دەرمانا وەک (نشادرێ)دا ئامانێن سفری سپیکەن.

چەند پێزانینێن جوگرافیا هرورێ و ڕێژێن ئاکنجیێ ل دەڤەرا بەرواری بالا

نەشوان شکری عبدالله

گوندێ هرورێ دکەڤیتە باکورێ ڕۆژئاڤا دەڤەرا بەرواری بالا، ئەوا دکەڤیتە باکورێ پارێزگەها دهوکێ. ب ڤێ چەندێ ئەم دشێن جهێ جوگرافیێ گوندێ هرورێ دیار بکەین ژلایێ ئەسترونۆمیڤە (فەلەکی) کو دکەڤیتە سەر خالا پێککگەهەشتنا هێلا درێژی (١٥ و ٤٣)ڕۆژهەلات و هێلا پانی (١١ و ٣٧) باکور.

گوندێ هرورێ، ئێکە ژ مەزنترین گوندێن دەڤەرا بەرواری بالا. ڕویبەری وێ دگەهیتە نێزیکی (٣٨) کم٢ ب پاناتیا (٤.٥) کم و ب درێژیا (٨.٥) کم. ئانکو ب ڕێژا (٦.٢٥٪) ژ سەرجەم ڕویبەرێ دەڤەرا بەرواری بالا کو دگەهیتە نێزیکی (٦.٨) کم٢.

ل دویڤ یەکێن توێژگرافیێن هەرێما کوردستانێ، گوندێ هرورێ دبیتە پارچەک ژ دەڤەرا چیایێن بلند، کو بلندیا وان دکەڤیتە دناڤبەرا (٢٣٠٠-٣٠٠٠م) ل سەر ئاستێ دەریایێ. ل دویڤ نەخشێن هێلێن بارانێن یەکسان، تێکرایی بارانێن سالانە ل گوندێ هرۆری دگەهیتە (٩٠٠-١٠٠٠) ملیمترا.

گوندێ هرۆرێ سەنگا خۆ هەیە ژلایێ ئاکنجیاڤە ل دەڤەرا بەرواری بالا. ل دویڤ ئامارا سالا ١٩٤٧ ژمارا ئاکنجیێن گوندێ هرۆرێ (٧١٩) کەسبون: (٣٨١ کەس نێر و ٣٣٨ کەس مێ)، ب ڕێژا (٦.١٧٪) ژ سەرجەم ئاکنجیێن دەڤەرا بەرواری بالا. (بنێرە خشتێ دناڤ بابەتیدا).

ل دویڤ ئامارا سالا ١٩٥٧، ژمارا ئاکنجیێن گوندی گەهشتە (٨٢٥) کەسان: (٤٢١ کەس نێر و ٤٠٤ کەس مێ). ب ڕێژا (٥.٧٥٪) ژ سەرجەم ئاکنجیێن دەڤەرا بەرواری بالا.

گوندێن دەڤەرا بەرواری بالا کو ژمارا وان دگەهیتە نێزیکی (٥٧) گوندا، هەر چەندە ژمارا ئاکنجیا ل دویڤ گوندا دئامارێن دویڤدا نەهاتینە دیارکرن. لێ ل دویڤ تێکرایێ زێدەبونا سروشتیێ سالانە ل سەرانسەری کوردستانێ، ئەوژی (٣.٣٪). ئەگەر ئەم ئاکنجیێن گوندێ هرۆرێ ب هەژمێرین، دێ بو مە دیار بیت ب شێوەیەکێ نێزیکی کو ژمارا ئاکنجیێن گوندی دگەهشتە (١١٣٩) کەسا ل سالا ١٩٦٧و دورێن (١٥٧١) و (٢٩٩٩) کەسا ل سالا ١٩٩٧ و (٣٢٢٦) کەسا ل سالا ٢٠٠٢. لێ ل دویڤ وێ ئامارا ژمارا خێزانێن گوندی ئەوا ل بەر دەستێ لیژنا گوندی، ئەم دشێن بێژین کو نوکە ژمارا خەلکی گوندی هرۆرێ دگەهیتە نێزیکی(٥٢٦٨) کەسا.

ئەنترنێت دخزمەتا هرۆری یاندا

محەمەد عیسا

تەکنولۆجیا و پێشکەفتنێن زانستی د دویماهیا چەرخێ بیستێدا، پێنگاڤێن فرەه و ب لەز د وارێ زانین و زانستێدا هاڤێتن. ئەم دشێین بێژین یا دبەری دەمی را دکەت و ئێدی مرۆڤ ڤێرا ناگەهت.

ئەنترنێت ژی، ئێکە ژ ڤان ئامیرو دەزگەهێن خزمەتا مرۆڤی دکن. ب ڕێکا وێ، جیهان گەلەک نێزیکی ئێک بوویە و مفایەکێ باش دگەهینت.

دڤی بیاڤیدا، هرۆری یان ژی مالپەرێن ئەنترنێتێ کرینە دخزمەتا گوندی و گوندی یان و کوردستانیان دا. ب ڤان مالپەرو ڕێکا:

١- مالپەرا هرور.نێت ٢- کۆچکا هرۆری یان ٣- نامەیێن ئەلکترونی ٤- مالپەرێن کەسوکی

ب ڕێکا ڤان کەنالان، هرۆری شیان خوە نێزیکی ئێک بکن و ئاگاه ژ ئێکدو هەبت و هەڤنیاسین و پەیوەندیێن نوی گرێدن و دەنگ و باسێن هرۆرێ و گوندی یان ب زویترین دەم بزانن.

*** مالپەرا هرۆر.نێت (www.hiror.net).**

پشتی هێژشێن قرکرن و کۆمکوژیێ یێن ب ناڤێ ئەنفالێ ل سالا (١٩٨٨)ێ ل سەر کوردستانێ.. خەلکێ هرۆرێ ژی وەکی هەمی دەڤەران قەستا کوردستانا باکوور کرو ل باژێرێن وێ هاتنە حەواندن. پشتی دەرفەت بۆ چێبووی، هژمارەکا زور قەستا ئەوروپا و ئەمریکا کر و مافێ پەنابەرێ وەرگرت. هێژا (واری هرۆری) خوە ب ناڤ وارێ تۆرا ئەنترنێتێدا بەردا و شیان سالا ١٩٩١ێ مالپەڕەکێ تایبەت بو گوندی ڤە ب ناڤێ: (www.hiror.net) دروست بکت.

ڤی مالپەری هندەک دەرگەه و جهێن گرنگ لێ هەنە، هەر کەسەک دشێت بچتە دناڤدا و گەریانەکێ دناڤ گوندێ هرۆرێدا بکت. دەرگەهێن وێ ژی ئەڤنە:

١- گوندێ هرۆرێ. ٢- دیرۆکا هرۆرێ. ٣- جڤاکا هرۆرێ. ٤- ناڤدارێن هرۆرێ. ٥- ڕەوشەنبیر. ٦- وێنە. ٧- دەنگ و باس. ٨- ژورا تایبەت. ٩- مالپەرێن گوندی یان.

هەر دەرگەهەکی ژ ڤان دەرگەهان ژی، هندەک دەرگەهێن دی یێن تایبەت لێ هەنە و پتر دناڤ بابەتیدا دچن.

*** کۆچکا هرۆری یان (paltalk).**

ئەڤە ژی کەنالەکێ گرنگە د ئەنترنێتێدا، ب ڕێکا وی گەلەک مرۆڤ دشێن پێکڤە پشکداریێ تێدا بکن.

جارا ئێکێ ب تنێ (دەه) کەس دشیان بچنە تێدا. پاشی کاک واری سەردەرا کۆچکێ بلند کرو ناڤا وێ بەرفرەهتر لێکر کو پتر لێ ئامادە بن.

هەتا نوکە دو سێ جاران گوندیان ژ کوردستانێ و ئەوروپاو ئەمریکا و کەنەدا پێکڤە ئاخڤتینە و سلاڤ ل ئێکدو کرینە و بەحسێ ژیانا خوە کری یە. هندەک جاران ژی ل سەر ڕەوشا گوندی و کاودانێن گوندی یان ل کوردستانێ ئاخڤتینە و بەحسێ هاریکاریێ و سندۆقا گوندی هاتی یە کرن. کو تێدا پێدڤیێن گوندی دهێنە ب جهێنان.

*** نامەیێن ئەلەکترونی (E-mail)**

ئەڤە ژی کەنالەکێ جودایە د ئەنترنێتێدا، هەر کەسەکی پشکداری و ناڤ و نیشانێن خوە هەبن، دشێت نامەیان بۆ خەلکی ڤرێکن و خەلک ژی بۆ ڤرێکن و تشتەکی ژ سەروبەرێ هەڤ بزانن و دەنگ و باسێن ب لەز وەکی مرنێ و بونێ و پیروزکرنا جەژن و سەرسال و بیرهاتنان و ژئینان و شویکرنێ ب ڤێ ڕێکێ دگەهنە گوندی یان.

muhamadisa@hotmail.com

ژمارا ئاکنجیێن چەند گوندێن دەڤەرا بەرواری بالا ل دویڤ ئامارا سالا (١٩٤٧ - ١٩٥٧).

ناڤێ گوندی	ژمارا ئاکنجیا ل سالا ١٩٤٧				ژمارا ئاکنجیا ل سالا ١٩٥٧			
گوند	نێر	مێ	کوم	ڕێژە٪	نێر	مێ	کوم	ڕێژە٪
بێدوه	٣٨٩	٣٣٣	٧٢٢	٦.٢	٤٦٣	٤٣١	٨٩٤	٦.٢
مایێ	١١٣	١٢٥	٢٣٨	٢	١٤٤	١٤٠	٢٨٤	٢
دورێ	١٠٧	١٣٧	٢٤٤	٢.١	١٣٤	١٥٢	٢٨٦	٢
بناڤێ	١٨٧	١٩٨	٣٨٥	٣.٣	٢٣٠	٢١٣	٤٤٣	
هێسێ	١١٩	١٠١	٢٢٠	١.٩	٩٦	٩٨	١٩٤	١.٣
چەلکێ ئیسلام	١٠٥	١٢٩	٢٣٤	٢	٢٤٣	١٣٠	٣٧٣	٢.٦
چەلکی نەسارا	١٦٤	١٩٤	٣٥٨	٣	٢٦٢	٢٥٧	٥١٩	٣.٦
هرور	٣٨١	٣٣٨	٧١٩	٦.١٧	٤٢١	٤٠٤	٨٢٥	٥.٧٥
سەرەرۆ	٩٦	١١٢	٢٠٨	١.٧	١٢٤	١٠٢	٢٢٦	١.٥
ئورمان	١٢٠	١٤١	٢٦١	٢.٢	١٦٣	١٥١	٣١٤	٢.١
ڕاڤینا	١١٢	١١٣	٢٢٥	١.٩	١٦٨	١٦٠	٣٢٨	٢.٢
ئورە	١١٣	٩٩	٢١٢	١.٨	١٩٥	١٨٥	٣٨٠	٢.٦
دێشێش	١٠٠	١٣٣	٢٣٣	٢	١٠٦	٩٠	١٩٦	١.٣
ترانش	٢٠٢	٢٩٢	٥٠٠	٤.٣	٣٩٨	٣٨٧	٧٨٥	٥.٤
وەرمێل	١٢٠	١٥٣	٢٧٣	٢.٣	٢٣٦	٢٠٣	٤٣٩	٣
تویلەر	١٠٧	١٤٠	٢٤٧	٢.١	١٩٠	١٦٦	٣٥٦	٢.٤٦
تێکرا			١١٦٣٨				١٤٣٤٣	